

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚĂ — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

DIRECTOR : D. CHEBAPCI

APARE ODATĂ PE
SĂPTĂMÂNĂ

PROPRIETAR : I. S. CODREANU

ABONAMENTUL

Pe an 30 Lei
Pe 6 luni 16 »
Pe 3 luni 8 »

Studentii plătesc pe jumătate

Pentru străinătate se adaugă portul

Abonamentele se plătesc tot-d'a-una înainte

REPRODUCȚIA INTERZISĂ

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

BUCURESCI

91, — Oheul Dămboviței — 91.

Vis-à-vis de Palatul Justiției

Un număr vechiu 2^{le} Lei

Cine primește două numere consecutive din acest ziar se consideră ca abonat.

SUMAR

Jurisprudența Română :

Inalta Curte de Casație și Justiție, secția I : *Ministerul Domeniilor cu Năstase a Gavriloaei.*

Curtea de Apel din Galați, secția I : *A. Embericos, Fratelli B. Mendl, Frații Cucelis et Mihailides și Societatea de asigurare «Unirea».*

Bibliografie.

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, SECȚIA I

Audiența de la 18 Februarie 1897

Președenția D-lui GR. LAHOVARI, Președinte

Ministerul Domeniilor cu Năstase a Gavriloaei

Competință. — Judecătorii de pace. — Acțiune imobiliară. — Dacă judecătorii de pace sunt competenți a judeca acțiunii imobiliare. — Dacă o acțiune imobiliară, de competența judelei de pace, poate fi judecată de tribunal în prima și ultima instanță, când a fost introdusă direct la tribunal. — Dacă se presupune în asemenea caz că părțile au renunțat la prima instanță. (Art. 8 din legea din 1894 a judecătorilor de pace).

Vânzarea bunurilor statului. — Cui se poate vinde în loturi. — Ce se înțelege prin cultivator de pământ. — (Art. 2 din legea din 7 Aprilie 1889 pentru înstrăinarea bunurilor statului și răscumpărarea embaticurilor).

1) Asemănat art. 8 din legea judecătorilor de pace din 1894, acele judecătorii sunt competente să judece acțiunile imobiliare până la concurența de cinci hectare de pământ.

Faptul însă că o asemenea acțiune a fost introdusă direct înaintea tribunalului, nu implică necompetența tribunalului, întru cât acesta fiind competent a o judeca în apel, presupțiunea este că părțile au renunțat la prima instanță și au primit să fie judecate în prima și ultima instanță de tribunal.

2) Articolul 2 din legea din 7 Aprilie 1889, pentru înstrăinarea bunurilor statului și răscumpărarea embaticurilor, cere ca condițiune pentru a se putea dobîndi de la stat micile loturi de pământ puse la dispozițiunea sătenilor, ca locuitorul achizitor să fie cultivator de pământ, și prin

cultivator de pământ se înțelege acela care și face din agricultură principala sa ocupațiune. Ast-fel nu se poate întinde înțelesul acestui cuvânt la toți aceia cari, mai mult sau mai puțin, au interese atașate la cultura pământului, căci ar fi a devia de la scopul legii și a priva pe o clasă specială de locuitori, în vederea căreia a fost făcută legea, de beneficiile acestei legi.

Ast-fel săteanul agricultor care părăsește satul și se stabilește la oraș luându-și altă ocupațiune cum ar fi aprod la tribunal de exemplu, nu poate beneficia de această lege.

Decisiunea 62/97. — Casată sentința tribunalului Neamț cu No. 135/96 dată în procesul dintre Ministerul Domeniilor cu Năstase a Gavriloaei.

S'a citit raportul făcut în cauză de d-l consilier I. Duca.

S'a ascultat : d-l P. Stroescu avocatul intimatului Năstase a Gavriloaei în desvoltarea incidentului de neadmisibilitatea recursului ca fiind făcut omiso-medio și d-l Gr. M. Ciocârdia avocatul recurentului Minister al Domeniilor în combateri.

Asupra incidentului de neadmisibilitatea recursului propus de intimat :

Având în vedere că, din sentința tribunalului Neamț, supusă recursului rezultă că statul și-a mărginit cererea sa numai la anularea actului de vânzare al unui lot de pământ, în întindere de 4 hectare și 8000 metri pătrați, cedați lui Năstase a Gavriloaei, fără alte despăgubiri ;

Că de și, în petițiunea introductivă, se vorbește și de venitul aceluși pământ, totuși pe câtă vreme această parte a reclamațiunii n'a fost reproducă și înaintea tribunalului, avocatul statului se socotește că a renunțat la densa, după cum era în drept să o facă și, deci, tribunalul a rămas sesizat numai de cererea de restituire a pământului, fără alte accesorii ;

Că, ast-fel formulată și redusă cererea, ea era de competența judecătorului de ocol, care după art. 8 din legea din 1894, are cădere să judece acțiunile imobiliare până la concurența de 5 hectare pământ ;

Că faptul că avocatul statului a adus-o direct înaintea tribunalului, nu implică necompetența acestui din urmă, de oare-ce tribunalul era competente să o judece în apel, ele sunt presumate că au renunțat la instanța aceia și au primit să fie judecate în prima și ultima instanță de tribunal;

Că, ast-fel fiind, sentința tribunalului e regulat pronunțată și incidentul nefondat;

Pentru aceste motive, Curtea respinge incidentul, după care;

S'a ascultat: d. Gr. M. Ciocârdia avocatul recurentului Minister al Domeniilor în dezvoltarea motivelor de casare și d. P. Stroescu avocatul intimatului Năstase a Gavriloaei în combatare;

Curtea deliberând,

Asupra motivului II de casare:

«Violarea art. 2 din legea din 7 Aprilie 1889 și eroare grosieră de fapt. Tribunalul de Neamț recunoaște singur că Năstase a Gavriloaei, fiind aprod la tribunal nu era în condițiunile legii de a putea cumpăra pământ, însă argumentează, că de oare-ce a fost admis, îndeplinea condițiunile legii, și ast-fel s'a acoperit nulitatea acelei vânzări».

Având în vedere că, din sentința tribunalului, rezultă că, dinaintea comisiunei instituite, conform art. 24 din legea de la 7 Aprilie 1889, pentru a vinde la locuitori loturi de pământ până la întinderea de 5 hectare, s'a prezentat și intimatul Năstase a Gavriloaei, aprod la tribunalul de Neamț, și a obținut a i se ceda și lui un lot în întindere de 4 hectare 8000 metri pătrați; că tribunalul sesizat de stat pentru anularea acelei vânzări, ca făcută în contra legii, se ascunde după comisiune și respinge cererea statului, pe motiv că calitatea lui Năstase a Gavriloaei de aprod era cunoscută unuia din membrii comisiunei, d-lui Alexandru Blancfort, avocat la tribunal, și că dacă totuși comisiunea la admis ca apt a cumpăra asemenea bunuri, a făcut aceasta în bună cunoștința de cauză, fiind-că un aprod, în orele lăsate libere de serviciu, se poate ocupa și cu cultura pământului;

Considerând că a raționa ast-fel este a viola litera și spiritul legii;

Că art. 2 din lege impune, ca condițiune pentru a putea dobândi de la stat micile loturi puse la dispozițiunea țaranilor, că locuitorul achisitor să fie cultivator de pământ;

Că, prin cultivator de pământ, se înțelege acela care și face din agricultură principala sa ocupațiune;

Că a întinde înțelesul acestui cuvânt la toți acei cari mai mult sau mai puțin au interese atașate la cultura pământului, este a devia scopul legii și a priva pe o clasă specială de locuitori, în vederea căreia a fost făcută, de beneficiile legii;

Că, prin urmare, tribunalul judecând, după cum a

făcut, a violat art. 2 din legea din 7 Aprilie 1889, și, deci, motivul propus de stat se vede întemeiat;

Pentru aceste motive, și fără a mai discuta motivul I-iu, Curtea, casează.

CURTEA DE APEL DIN GALAȚI, SECȚIUNEA I

Audiența de la 30 Octombrie 1896

Președenția D-lui G. C. ȘIȘMAN, Prim-Președinte

A. Embericos, Fratelli B. Mendl, Frații Cucelis et Mihailides și Societatea de asigurare «Unirea».

Decisiunea comercială 4696.

Vase. — Vase de transport pe mare și riuri. — Dacă sunt mobile. — Vinzare. — Transcripțiune. — Dacă contractele de construirea unor asemenea vase sau de înstrăinarea lor trebuie să se facă înscris și să fie transcrise și unde. — Modificări și rectificări în registrele de transcripțiune. — Când se pot opune terțiilor persoane. Vinzare. — Vase. — Când este perfectă. — Preț. — Dacă acel ce numără banii poate fi considerat ca adevăratul cumpărător.

Vase. — Prescripție. — Daune. — Prin cât timp se prescrie dreptul proprietarului vasului pierdut de a cere daune.

Acțiune. — Ce calități trebuie să însușească cel ce introduce o acțiune în justiție. — Vase. — Cine poate opune lipsa de calitate a celui ce reclamă daune pentru pierderea vasului său.

Vase. — Dacă în privința vaselor plutitoare se aplică principiul en fait de meubles possession vaut titre.

Poseziune. — Folosință. — Vas. — Cum trebuie constatată folosința și posesiunea unui vas spre a putea fi invocată ca titlu de proprietate.

Asigurare. — Dacă asiguratorul care a plătit asigurarea este subrogat în drepturile asiguratului. — Dacă astă subrogațiune se poate suspenda și cum.

Act. — Desbateri. — Concluzii scrise. — Dacă un act care nu a fost prezentat în instanță și depus o dată cu concluziile scrise se poate ține în seamă.

1) Vasele destinate pentru transportul mărfurilor pe mare și riuri plutitoare sunt mobile.

2) Contractele pentru construirea vaselor, cât și acelea ce ar avea de obiect înstrăinarea, în tot sau în parte, a proprietății sau a folosinței lor, trebuie să se facă înscris și să se transcrie în registrele unor a nume determinate autorități, sub pedeapsă, pentru aceia ce nu s'ar fi conformat acestor dispozițiuni, de a nu putea opune drepturile lor celor de al treilea.

Rectificările sau modificările făcute în aceste registre în privința proprietății sau folosinței acestor vase, nu se pot opune terțiilor de cât de la data rectificării sau modificării, întru cât transcripțiunea unui act nu poate avea efect retroactiv.

3) În materie de vânzare, proprietatea lucrului vândut se transmite prin convențiunea părților contractante îndată ce dinsele au căzut de acord asupra lucrului și asupra prețului, independent de provenința banilor cu care s'a plătit prețul.

Ast-fel, faptul că banii cu cari un vas a fost cumpărat s'au numărat (dat) de un altul de cât cumpărătorii, nu implică că achizitorul vasului ar fi însuși numărătorul banilor.

4) Dreptul proprietarului unui vas de a cere

plata daunelor cauzate prin lovirea aceluși vas se prescrie printr'un an.

5) O acțiune, spre a fi admisă în justiție, se cere ca reclamantul să dovedească că are un drept, un interes actual și născut, calitatea de a pune în mișcare acțiunea, și capacitatea de a sta în justiție.

Lipsa de calitate a reclamantului care cere despăgubiri pentru avariele cauzate vasului său prin ciocnire poate fi opusă de către intimat fără a fi trebuință că acesta (intimatul) să fi câștigat vre-un drept real asupra vasului.

6) În cea ce privește vasele plutitoare, principiul că *en fait de meubles la possession vaut titre*, nu este aplicabil.

7) Folosința asupra unui vas nu poate trece, ca și proprietatea lui, asupra altei persoane, de cât în virtutea unui act, scris și transcris în registrul determinat pentru aceasta.

Ast-fel posesiunea unui vas nu poate fi invocată ca titlu de proprietate, de cât când este întemeiată pe un just titlu și de bună credință.

8) Asigurătorul, care a plătit despăgubirea pentru stricăciunile sau pierderea lucrului asigurat, este subrogat, față cu cei de al treilea, în drepturile, ce din cauza daunei, nasc pentru asigurat.

Această subrogațiune a asiguratorului în drepturile asiguratului nu se poate suspenda pentru vre un timp oare-care, și în or ce cas, chiar de s'ar admite că se poate suspenda, pentru aceasta nu este de ajuns o simplă voință a asiguratului, ci mai este necesar și consimțământul asiguratorului.

9) Un act prezentat de o parte o dată cu concludsiunile scrise, și fără a fi fost opus în instanță părții adverse, nu poate fi discutat de o instanță judecătorească și în consecință nu i se poate aprecia forța sa probantă.

S'au ascultat: D-nii P. Grădișteanu și C. Cocias avocații apelantului A. Embericos; G. Păucescu, Al. Djuvara, V. Macri și H. Pascali avocații apelanților Frații B. Mendel; P. Boțan avocatul apelanților Frații Cuclelis et Mihailidis în dezvoltarea motivelor de apel și G. L. Aslan și Al. Ananescu avocații Societății de asigurare «Unirea» chemată în garanție în combateri; Curtea deliberând,

Asupra apelurilor formate de A. Embericos, de o parte și Frații B. Mendl, Frații Cuclelis și Mihailidis de altă parte în contra sentinței comerciale cu No. 188/95, pronunțată de tribunalul Brăila;

Având în vedere sentința apelată, concludsiunile orale și scrise prezentate de părți, precum și actele invocate, enunțate și concludsiunile scrise;

Având în vedere dispozițiunile art. 677, 953, 451, 452, 462, 491 și 493 cod. comercial.

Considerând că, din desbateri, din actele exhibate și din circumstanțele cauzei, rezultă că în ziua de 8 Ianuarie 1894 șlepul *Crancia*, având un caric de 11442 hectolitri grâu, se afla ancorat, în portul Sulina, alături cu alte trei șlepură, în locul ce i se desemnase de către căpitanul portului, pe țărmul stâng al canalului; că pe la ora 12¹/₂ din acea zi, remorquerul *Mary*, proprietate a Fraților Mendl din Brăila, cobora din susul

Dunării, remorcând la tribord, șlepul *Spetza* proprietate a firmei Cuclelis & Mihailidis; că acest remorquer, sosind în dreptul șleului *Crancia*, încetează ași continua drumul în jos, spre a face rondoul, conform prescripțiunilor regulamentului de navigațiune pe Dunăre, se opreste de o dată și caută a cârmi la stânga, spre a se îndrepta spre punctul, unde trebuia să lase șlepul ce remorca; că fie din cauza îngustimei canalului, fie din cauză că căpitanul, ce conducea remorquerul, nu luase toate măsurile dictate de prudentă și de prevedere, șlepul *Spetza*, ce se afla la tribordul remorquerului, isbeste cu putere șlepul *Crancia*, și'i cauzează o spărtătură, prin care apa începe a pătrunde în vas și a inunda încărcătura ce el conținea: că toate măsurile luate spre a salva caricul și vasul rămâne infructuoase și după 30 de ore vasul se scufundă, fără a se putea scoate de cât numai o mică parte din marfa încărcată: că la 9 Ianuarie, căpitanul vasului *Crancia* face protestul cerut de art. 677 cod. comer., și la 7 Martie 1894 st. v. A. Embericos, în calitate de proprietar al șleului *Crancia* și a caricului înecat, chiamă în judecată pe Frații Mendel, proprietarii remorquerului *Mary*, și pe Frații Cuclelis et Mihailidis, proprietarii șleului *Spetza*, pentru ca toți solidariceste, sau fie-care în parte, să fie condamnați a'l despăgubi de 122.506 lei bani 27 valoarea caricului și a avariilor șleului *Crancia* cu procente și spese:

Considerând că din politele de asigurare produse în instanță reiese că șlepul *Crancia* fusese asigurat la societatea Dacia-România-Naționala din București, pentru trei părți din patru din valoarea lui, și că drept avariile produse prin ciocnirea de la 8 Ianuarie 1894 A. Embericos a primit de la această societate, suma de 28000 lei în ziua de 7 Februarie 1894 st. v., după cum însuși recunoaste: că caricul fusese de asemenea asigurat la o societate din Anvers de la care Embericos a primit suma de 88000 lei, după cum reiese din mai multe chitanțe, ce s'au exhibat în instanță, cu datele de 7 Martie 1894 st. v. și după cum, de altminterlea nu se contestă de A. Embericos:

Considerând că Frații Mendl și firma Frații Cuclelis și Mihailidis atât în prima instanță, cât și astăzi în apel, înainte de a discuta circumstanțele, în care a fost ciocnit vasul *Crancia*, în ziua de 8 Ianuarie 1894, și a combata probele produse de apelantul A. Embericos în dovedirea culpei căpitanului remorquerului *Mary*, invoacă două fine de neprimire: 1) Lipsa de calitate de a reclama a apelantului A. Embericos și al 2) admitând ipotetic, că această calitate ar fi stabilită și recunoscută de această Curte, pretind că dreptul lui A. Embericos a trecut din patrimoniul său, în acela al societății Dacia-România-Naționala întru cât privește pagubele cauzate, prin spargerea și scufundarea șleului *Crancia*, și asupra societății de asigurare din Anvers în ce concerne paguba provenită din pierderea și deteriorarea caricului scufundat;

Considerând că aceste două mijloace de apărare, fiind peremptorii în cauză, dacă ar fi întemeiate, Curtea urmează a le examina cu precădere asupra fondului, și a statua asupra valorii lor juridice:

Asupra primei fine de neprimire: lipsa de calitate a lui A. Embericos.

Considerând că Frații Mendl și firma Frații Cuclelis et Mihailidis susțin că A. Embericos nu este proprietarul șleului *Crancia*; că din registrele consulatului grecesc, din Brăila, reiese că acest vas figurează ca aparținând lui L. Embericos și Chidoneos; că dacă este adevărat, că acest vas a fost asigurat la societatea Dacia-România-Naționala de către A. Embericos, nu este mai puțin cert că oferta de asigurare este făcută de proprietarul cel adevărat L. Embericos; că faptul că A. Embericos a contractat asigurarea vasului *Crancia* cu acea societate, nu poate constitui un titlu de proprietate, de oare-ce este știut că o asemenea asigurare se poate face și de un al treilea interesat, după cum for-

mal declară art. 448 din cod. comer., că prin urmare A. Embericos nefiind proprietarul vasului asociat, nu are calitate de a formula veri o cerere de despăgubire, în contra autorului avariiilor cauzate aceluia vas, A. Embericos pretinde ceia ce nu i se datorează; că a fi condamnat la repararea prejudiciului provenit din spargerea vasului, fără ca A. Embericos să stabilească că vasul Crancia trecuse din proprietatea lui L. Embericos și Chidoneos în proprietatea sa, în momentul accidentului, ar fi ai priva de beneficiul prescripțiunii de un an prevăzută de art. 945 din cod. com., pe care l-au câștigat prin neacțiunea proprietarilor legali ai vasului, constant fiind că de la 8 Ianuarie 1894 până astăzi acești proprietari nu și-au exercitat acțiunea în daune conform art. mai sus menționat;

Considerând că apelantul A. Embericos recunoaște că, în registrele consulatului grecesc din Brăila, șlepul Crancia a figurat, ca fiind proprietatea lui L. Embericos și Chidoneos, dar pretinde că proprietatea reală a fost a sa; că densus a exercitat și posesiunea de fapt și posesiunea de drept, că a asigurat acest vas la societatea Dacia-România-Națională, ca proprietar iar nu ca terțiu, ce ar fi avut vre-un interes; că, chiar pretinsii proprietari L. Embericos prin moștenitorii săi și Chidoneos și recunosc acest drept, prin declarațiunile, cu datele 11, 13 Aprilie și 15 Maiu 1895; că în temeiul acestor declarațiuni consulatul grecesc din Brăila a rectificat registrul aceluia consulat, și a menționat că proprietatea șlepuului Crancia este a sa; că, de altmintealea, lipsa de transcripțiune în registrele consulatului grecesc din Brăila a dreptului său de proprietate nu poate fi opusă de cât de terțiu cari au dobândit ver un drept real asupra vasului de la același autor său de la L. Embericos și Chidoneos; că Frații Mendl și firma Cuclelis & Mihailidis nu numai că nu au dobândit vre-o dată drepturi reale asupra vasului, dar nu pot alege nici cel puțin că sunt creditorii lui L. Embericos și Chidoneos pe al căror nume șlepul Crancia se găsea înscris în registrul consulatului; că densus ca debitor de pagubele cauzate prin culpa lor, nu se pot prevala de transcripțiune;

Considerând că legiuitorul codului comercial, prin art. 490, declară că vasele destinate pentru transportul mărfurilor pe mare și riuuri plutitoare sunt mobile, însă în ceia-ce privește modurile prin care proprietatea acestor lucruri se dobândește, deoagă de la principiile înscrise în art. 972 și 1909 cod. civ.; că legiuitorul comercial preocupat de dorința de a grăbi soluțiunea conflictului pentru proprietatea vaselor, între aceia-ce ar fi câștigat drepturi asupra lor, prin art. 491 și 493 cod. comer.; ordonă ca atât contractele pentru construirea vaselor, cât și acelea ce ar avea de obiect înstrăinarea în tot sau în parte, a proprietății sau a folosinței lor, să se facă înscris și să se transcrie în registrele unor anume determinate autorități, sub pedeapsa pentru aceia-ce nu s'ar fi conformat acestor dispozițiuni de a nu putea opune drepturile lor celor de al treilea;

Considerând că în specie, se constată că până la Aprilie 1895 șlepul Crancia se găsea înscris în registrele consulatului grecesc din Brăila pe numele L. Embericos și Chidoneos; că nici odată până la acea epocă vasul în cestiune, nu a figurat înscris sub numele lui A. Embericos; că tocmai după ciocnirea acestui vas și după intentarea acțiunii ce face obiectul litigiului, A. Embericos cere, de la consulatul grecesc din Brăila, ca să rectifice actul înscris în registru și să ateste că acest vas este proprietatea sa; că spre a obține această rectificare A. Embericos s'a servit de niște declarațiuni făcute de către moștenitorii lui L. Embericos și de Chidoneos, cari afirmă că de fapt și de drept vasul în cestiune a fost tot-d'auna proprietatea lui A. Embericos; că în temeiul acestor declarațiuni consulatul grecesc modifică actul de transcripțiune;

Considerând că aceste declarațiuni emanate de la

persoanele ce în ochii legii, treceau ca proprietarii vasului Crancia, sunt negreșit pretioase, în cauză, dar rectificarea fiind făcută tocmai în Aprilie 1895, titlul proprietății lui A. Embericos, nu se poate opune terțiilor de cât cu începere de la această dată: că recunoașterea moștenitorilor L. Embericos și Chidoneos a dreptului de proprietate a lui A. Embericos și pentru trecut, este importantă și nu poate anihila drepturile dobândite de terții în contra proprietarilor vasului, constant fiind în drept, că transcripțiunea unui act nu poate avea efect retroactiv; că ca dovadă că proprietatea vasului Crancia în trecut a fost a lui L. Embericos și Chidoneos sunt însăși declarațiunile făcute de moștenitorii lui L. Embericos și de Chidoneos, acceptate de A. Embericos și confirmate prin usul ce el face de densesle, de oare-ce prin aceste acte de recunoaștere atât moștenitorii L. Embericos, cât și Chidoneos afirmă că proprietatea vasului Crancia este a lui A. Embericos, fiind-că pretul cumpărării a fost numărat de densus, de unde deducțiunea logică, rațională, necontrazisă de împrejurări, că cumpărarea vasului s'a făcut de către L. Embericos și Chidoneos și că numai pretul a fost numărat de Embericos; că așa fiind faptul că banii cu care vasul a fost cumpărat s'a numărat de un altul de cât cumpărătorii, nu implică că așisitorii ar fi însuși numărătorul banilor căci în materie de vânzare proprietatea lucrului vândut se transmite prin convențiunea părților contractante îndată ce densesle au căzut de acord asupra lucrului și asupra pretului, independent, de proveniența banilor cu care s'a plătit pretul; că, prin urmare, atât din aceste declarațiuni cât și din actul de transcripțiune ce s'a operat la consulatul grecesc din Brăila, se stabilește, în mod neîndoios că în momentul ciocnirii la 8 Ianuarie 1894, vasul Crancia era proprietatea lui L. Embericos și Chidoneos; că L. Embericos și Chidoneos fiind proprietari, sunt singurii cari erau în drept de a intenta, în contra Fraților Mendl și firmei Cuclelis și Mihailidis, acțiunea născută din quasi-delictul comis de căpitanul vasului Mary și al șlepuului Spetza; că A. Embericos neavând această calitate acțiunea intentată și prin urmare apelul făcut în contra sentinței No. 188/95 a trib. Brăila este neîntemeiată întru cât privește repararea pagubelor pricinuite prin spargerea vasului Crancia; că pe câtă vreme acțiunea nu a fost intentată de către L. Embericos și Chidoneos în termen de un an de la epoca când a avut loc colesiuinea, Frații Mendl și firma Cuclelis & Mihailidis au interes a se prevala de lipsa de calitate a apelantului A. Embericos de oare-ce dreptul adevăraților proprietari este prescris și acest drept nu poate fi reinviat printr'o înțelegere între cei ce au pierdut acțiunea și apelantul A. Embericos;

Considerând că apelantul A. Embericos, obiectează că lipsa de transcripțiune, nu poate fi opusă de cât de către aceia cari au dobândit drepturi reale asupra vasului și necontestat este că Frații Mendl și firma Cuclelis & Mihailidis nu sunt în această categorie;

Considerând că o acțiune spre a fi admisă în justiție să cere ca reclamantul să dovedească că are un drept, un interes actual și născut, calitatea de a pune în mișcare acțiunea și capacitatea de a sta în justiție; că în specie Frații Mendl și Cuclelis & Mihailidis înaintea de a discuta dreptul ce se pretinde că a fost violat prin quasi-delictul căpitanului remorquerului Mary și șlepuului Spetza contestă calitatea apelantului, titlul în virtutea căruia A. Embericos exercită acțiunea formulată în controale; că ținut de a dovedi că este *dominus litis*, titularul dreptului litigios, A. Embericos produce mai multe declarațiuni făcute de către moștenitorii lui L. Embericos și Chidoneos la consulatul elen din Brăila, în puterea căror s'a modificat actul de transcripțiune prin care până la Aprilie 1895 s'a recunoșteau ca proprietari, față cu terții, L. Embericos și Chidoneos; că întemeindu-se pe aceste acte de recunoaștere A. Embericos susține că în momentul ciocnirii șlepuului Cran-

cia era proprietatea sa și prin urmare are calitatea a intenta și susține acțiunea născută din ciocnire; că Frații Mendl și Cuclelis & Mihailidis se fondează pe actul de transcriptiune al lui L. Embericos și Chidoneos, pe însăși declarațiunile acestora făcute către consulatul grecesc și pe cele-l'alte circumstanțe ale cauzei, spre a stabili că proprietarul acțiunii nu sunt alții de cât A. Embericos; că densusi au un interes legitim și serios de a opune lui A. Embericos actul de transcriptiune al lui L. Embericos și Chidoneos și cele-l'alte împrejurări, pe de o parte spre a nu fi condamnați a plăti altora de cât celor în drept a reclama, iar pe de alta fiind că acțiunea lui L. Embericos și Chidoneos este prescrisă, nefiind exercitată în termen de un an de la data spargerii slepului Crancia; că ast-fel fiind Frații Mendl și Cuclelis & Mihailidis, pot invoca lipsa de transcriptiune a titlului lui A. Embericos în registrul consulatului grecesc din Brăila, pe tot timpul anterior rectificării făcut acestui registru, fără să fie nevoie ca să probeze că au ver un drept real asupra vasului Crancia, ce ar fi în conflict cu drepturile recunoscute lui A. Embericos în Aprilie 1895 și în consecință obiecțiunea ridicată este neîntemeiată;

Considerând că A. Embericos a mai adăogat că în tot cazul era posesor de bună credință a vasului Crancia și ca atare era proprietar: și că în această calitate asigurase vasul la societatea Dacia-România-Națională;

Considerând că odată dovedit că proprietatea vasului Crancia era a lui L. Embericos și Chidoneos, în momentul ciocnirii de la 8 Ianuarie 1894, nici proprietatea, nici folosința nu putea trece lui A. Embericos, de cât în virtutea unui act scris și transcris conform art. 491 și 493 cod. com., că neîndeplinindu-se aceste formalități, ori-care ar fi fost posesiunea exercitată, ea nu putea conferi lui A. Embericos veri-un drept de proprietate; afirmațiunea *en fait de meubles la possession naut titre*, ne fiind aplicabile, când lucru posedat este un vas comercial plutitor; că afară de aceasta A. Embericos neposedând cu bună credință și just titlu după cum deja s'a demonstrat, pretinsa posesiune nu poate fi invocată, ca titlu de proprietate nefiind suficientă contractarea unei asigurări pentru a stabili o posesiune *amino domini*;

Considerând că așa fiind nici această obiecțiune nu este întemeiată.

Asupra celui de al II-lea fine de neprimire. A. Embericos fiind despăgubit de toate pagubele cauzate vasului Crancia și a caricului ce acest vas conținea și din acel moment operându-se subrogarea legală a societăților Dacia-România-Națională și cea din Anvers, exercită o acțiune ce nu'i aparține care a trecut de drept în patrimoniul societăților de asigurare în cesțiune.

Considerând că este constant în fapt că în ziua de 7 Februarie st. v. 1894, adică după aproape o lună de la spargerea vasului Crancia A. Embericos primește de la societatea Dacia-România-Națională, suma de 28000 lei ca desdaunare pentru avariile cauzate slepului Crancia, proporțional cu $\frac{3}{4}$ părți din valoarea vasului cât fusese asigurat; că la 7 Martie st. v., acelaș an a mai primit 88000 lei de la societatea de asigurare din Anvers, pentru caricul asigurat; că cu toate că prima despăgubire fusese obținută înainte, și secunda în ziua intentării acțiunii ce se discută astăzi, totuși A. Embericos pretinde aceleași despăgubiri, cu o mică deosebire în plus de la Frații Mendl și firma Cuclelis & Mihailidis;

Considerând că din dispozițiunile art. 462 cod. com., rezultă că asiguratorul care a plătit despăgubirea pentru stricăciune din pierderea lucrului asigurat, este subrogat, față cu cei de al treilea în drepturile, ce din cauza daunei născute pentru asigurat; că în specie, plata avariilor pricinuite vasului Crancia și caricului aceluși vas, fiind făcute de către societățile Dacia-România-Națională și societatea de asigurare din Anvers, în zilele de 7 Februarie și 7 Martie 1894, apelantul A. Em-

bericos în mâinele căruia s'a numărat suma și care semnase polița de asigurare: nu mai era în drept de a mai intenta o acțiune în despăgubire în contra Fraților Mendl și firmei Cuclelis & Mihailidis de cât numai pentru pagubele ce ar fi rămas neplătite de către asigurator;

Considerând că la obiecțiunile făcute de către Frații Mendl și Cuclelis și Mihailidis, în această privință, A. Embericos atât în prima instanță cât și în apel, se mărginește a răspunde că între societățile de asigurare și densusi a existat un contract cu totul distinct de acela ce s'a născut din quasi-delictul de la 8 Ianuarie 1894: că ceia ce a primit de la societățile de asigurare i se datorește în schimbul primelor plătite și a contractului de asigurare, iar ceia ce pretinde de la părții de astăzi, i se datorește din quasi-delictul de ciocnire a vasului Crancia: că societățile de asigurare au plătit datoria lor proprie, iar nu datoria Fratilor Mendl, Cuclelis și Mihailidis, pentru ca aceștia să se poată prevala de această plată;

Considerând că este cert, în drept, că societățile de asigurare Dacia-România-Națională și cea din Anvers, plătiind despăgubirea isvorată din polița de asigurare intervenită între densesle și A. Embericos, nu au înțeles a achita o datorie a unui terț și numele căruia ar fi lucrat;

Considerând însă că nu e mai puțin adevărat că în cesțiune fiind doi debitori ținuți la plata aceleiași datorii și anume societățile de asigurare și Frații Mendl, Cuclelis și Mihailidis; A. Embericos nu poate cere plata integrală de la fie-care debitor, chiar dacă între debitori nu a existat nici-o legătură juridică; că dacă este just, echitabil și natural, că A. Embericos să nu suporte o pagubă, ce altul i-a cauzat aceiași justete și echitate comandă, ca nimenea să nu caute a se îmbogăți dintr'o nenorocire, dintr'un delict sau quasi-delict, al cărui victimă a fost: că de altmintrelea, dacă în alte legislațiuni poate fi discuțiune asupra drepturilor ce societățile de asigurare dobândesc în contra terțiilor cari au cauzat paguba lucrului asigurat, pe care societățile de asigurare au reparat'o, în legiuirea noastră nu mai poate fi discuțiune, de oare-ce legea comercială prin art. 462 taе ori-ce controversă și subrogă pe societățile de asigurare în drepturile asiguratului *ipso jure*, de îndată ce asiguratorul a plătit paguba cauzată de o terție persoană, fără să fie nevoie pentru societățile de asigurare de veri-o altă convențiune de subrogare, cesiune sau de veri-un mandat din partea asiguratului desinteresat; că Embericos fiind despăgubit în zilele de 7 Februarie și 7 Martie st. v. 1894, nu mai putea în ziua de 7 Martie intenta acțiunea, ce formează obiectul litigiului, acea acțiune trecând de drept în patrimoniul societăților de asigurare Dacia-România-Națională și cea din Anvers; că negresit Embericos ar fi putut intenta acele acțiuni, în numele societăților, dar în acest cas ar fi trebuit să lucreze, ca mandatar al acestei societăți, sau să fi dobândit drepturile lor, prin veri-o convențiune oare-care; că Embericos nu numai că nu a lucrat ca reprezentant al acelor societăți în prima instanță, dar a declarat categoric că urmărește pe chemații în judecată, *jure proprio*, independent de societățile de asigurare;

Considerând că ast-fel fiind, pretensiunea lui Embericos este contrarie dispozițiunilor art. 462 cod. com., și admiterea ei ar avea de efect de a supune pe quasi-delicenti la două plăți pentru una și aceeași pagubă, o dată către asigurat și altă dată către asigurator, soluțiune evident injustă și mică;

Considerând că subsidiar Embericos susține că în tot cazul poate în numele societăților de asigurare mai sus menționate și în virtutea mandatelor, ce are din partea lor, să continue acțiunea intentată; că acest mandat din partea societății Dacia-România-Națională degajează cu suficiență, din însăși clausele poliței de asigurare, iar acel al societății din Anvers din decla-

rațiunea făcută de asiguratul în corpul chitanțelor de primirea sumei pentru care se făcuse asigurarea și din scrisoarea cu data 27 Februarie/94 a reprezentantului societății :

Considerând că constant fiind că în ziua intentării acțiunii Embericos primise plata pagubei cauzată, prin ciocnirea de la 8 Ianuarie 1894, Embericos nu mai avea calitatea de a exercita această acțiune; că chiar dacă s'ar admite ca bine intentată acțiunea Embericos nu o mai putea continua de cât în virtutea unui mandat său mai bine zis ca reprezentant al drepturilor societăților în cesiune, în temeiul verii-unui raport juridic oare-care; că acțiunea fiind judecată de tribunal față cu Embericos, iar nu față cu societățile de asigurare, Embericos este rău venit, pentru prima oară în apel, de a invoca niste preținse mandate și a pune în cauză niste societăți cari, până aci nu au figurat în instanță căci prin aceasta s'ar ridica părților beneficiul a două instanțe judecătorești: că de altmintrelea, este inesact în fapt, că societatea de asigurare Dacia-România-Naționala ar fi conferit verii-un mandat asiguratului Embericos prin polița de asigurare; că din termenii în care este redactat acest act. se constată numai că societatea își rezervă dreptul de a obliga pe asigurat să exercite acțiunea contra tertului, în numele ei, și cu nimic nu se stabilește că societatea a manifestat intențiunea de a beneficia de o asemenea clausă, autorizând sau însărcinând pe asigurat să își îndeplinească angajamentul luat: că convențiunea cu data 7/19 Februarie 1894, nu are o dată certă și este exhibită tocmai după închiderea debaterilor, o dată cu concludsiunile scrise, ast-fel că nu poate fi luată în consideratiune și a fi recunoaste verii-o valoare juridică: că ast-fel fiind mandatul pretins nu se probează; că în ce privește mandatul ce ar fi fost dat de societatea din Anvers, nu se poate invoca cu succes declarațiunea făcută de asigurat în dosul chitanței de plata desdaunării, în sensul că subrogatiunea este suspendată până la terminarea procesului în daune, în contra tertilor, de vreme ce subrogatiunea se operează de drept, iar nu cu consimțimentul părților și deci nu se putea suspenda; că această subrogatiune o dată operată, Embericos nu putea exercita acțiunea de cât ca reprezentant al societății și trebuia să o spuie clar, când a intentat acțiunea sau cel puțin în concludsiunile puse în prima instanță: că chiar dacă am admite că subrogarea asiguratului în drepturile asiguratului, se poate suspenda pe un timp oare-care, nu e de ajuns o simplă voință a asiguratului, ci mai e necesar și consimțimentul asiguratului, fără care convențiunea nu poate lua naștere; că apoi această declarațiune este un *non sens*, de oare-ce Embericos pe de o parte autorisa pe societatea din Anvers a exercita acțiunile în contra tertilor, iar pe de alta suspenda exercitiul acestui drept, lucru care coroborat cu circumstanțele că înaintea tribunalului nu a fost produsă cea declarațiune și nici nu poartă dată certă, suscită gravă bănuială că declarațiunea este apogrifă, menită a acoperi lipsa de calitate ce se opune de către apelantii Mendl, Cuclelis & Mihailidis;

Considerând că pentru dovedirea mandatului ce are de la societatea din Anvers, Embericos produce și scrisoarea cu data 27/5 Februarie 1894, semnată R. Labadie, comisarul de avariile al comitetelor de asigurare maritimă din Anvers, Paris, Marsilia, prin care numitul comisar autorisă pe A. Embericos de a intenta acțiune în contra proprietarilor remorquerului Mary și a șlepuului Spetza;

Considerând că această scrisoare pentru prima oară se produce pe lângă concludsiunile scrise, fără a fi opuse în instanță părții celei-l'alte, așa în cât ca act nou nu poate fi discutat de Curte și în consecință a'și se aprecia forța probantă;

Considerând că ast-fel fiind, acțiunea rezultată din ciocnirea șlepuului Crancia, atât pentru daunele pro-

venite din pierderea caricului, cât și a spargerii vasului, trecând la societățile de asigurare Dacia-România-Naționala și la societatea din Anvers, A. Embericos nu avea calitatea a o exercita, nici *nomine proprio* nici ca mandatar.

Asupra apelului Fraților Mendl

Având în vedere că prin sentința apelată, Frații Mendl sunt condamnați ca să plătească lui A. Embericos suma de 22.964 lei bani 69, a patra parte din valoarea caricului, care nu a fost plătită de societatea de asigurare din Anvers;

Considerând că astă-zî în instanță, acești apelanți susțin că de către societatea din Anvers, s'a plătit valoarea întregului caric, iar nu numai trei pătrimi, dupe cum din eroare se afirmă de trib. invocând ca dovadă chiar chitanța exhibită de A. Embericos;

Considerând că din calculul sumelor prevăzute în chitanțele în cesiune, reiese, că suma plătită de această societate se ridică la cifra de 88385 lei bani 20, că din însăși petițiunea de intentarea acțiunii reiese că acest cap de cerere este evaluat de către reclamantul la suma de lei 88858; că societatea din Anvers, estimând întreg caricul la cifra de 88388 și asiguratul multumindu-se pe această sumă, întreaga pagubă este achitată și tribunalul face o eroare de calcul, când apreciază că Embericos a primit numai $\frac{3}{4}$ din valoarea caricului: că ast-fel fiind apelul Fraților Mendl urmează a se admite și a fi apărați de orî-ce pretențiuni formulate în contră-le;

Considerând că o dată recunoscute ca fondate cele două fine de neprimire ridicate de Frații Mendl, Cuclelis & Mihailidis este de prisos a examina dacă remorquerul Mary și șlepu Spetza au fost în culpă când s'a ciocnit șlepu Crancia;

Considerând în fine că o dată recunoscută ca nefondată acțiunea lui Embericos în contra Fraților Mendl, Cuclelis și Mihailidis, chemarea în garanție a societății Unirea de către Cuclelis și Mihailidis și acestor din urmă de către Frații Mendl caută a se respinge, ca consecință naturală și juridică a soluțiunei dată acțiunii principale: Văzând și art. 145 și 140 pr. civ.

Pentru aceste motive, Curtea, respinge apelurile făcute de A. Embericos și Frații Cuclelis și Mihailidis contra sentinței trib. Brăila cu No. 188/95; admite apelul făcut de Fratelli B. Mendl contra aceleiași sentințe; asemenea respinge cererea de chemare în garanție făcută de Fratelli B. Mendl contra Frații Cuclelis și Mihailidis precum și aceia făcut de aceștia din urmă societății de asigurare Unirea.

(ss). G. C. Șişman, G. Tanoviceanu, G. Stoicescu, Fr. Papp.

OPINIUNE

Având în vedere că apărătorii Fraților Mendl, cere respingerea acțiunii lui A. Embericos pe următoarele două motive:

1) Lipsa de calitate fondată pe art. 491 și 493 cod. comercial;

2) Pe subrogarea legală a asiguratilor în toate drepturile și acțiunile asiguratului, conform art. 462 cod. comerț;

În ce privește primul motiv, lipsă de calitate.

Având în vedere că în ziua de 8 Ianuarie 1894, șlepu Crancia încărcat cu 1142 hectolitri grâu, se afla ancorat în portul Sulina, pe țărmul stâng al canalului; că remorquerul Mary proprietate a Fraților Mendl mergând în josul Dunării, remorqua la tribord șlepu Spetza, proprietate a firmei Cuclelis, și Mihailidis, că conductorul remorquerului Mary, făcând rondul la un punct nepermis de regulamentul de navigație, lovește șlepu Spetza ce l' remorqua la tribord, iar acesta lovește și mai puternic șlepu Crancia, ce era ancorat; din această cauză a fost spart, și scufundat cu produsele ce conținea;

Având în vedere că acest fapt, numit abordagiū, nu poate fi calificat în fața legii de cat ca un quasi-delicț civil, care dă naștere la o acțiune în despăgubire pentru repararea daunelor cauzate; că prin urmare obiectul acțiunii intentate la trib. Brăila la 7 Martie 1894, de Al. Embericos, contra Fraților Mendl și firmei Cuclelis & Mihailidis este o sumă de bani, deci un drept personal și mobilier;

Având în vedere că Frații Mendl pretind că A. Embericos nu are calitate de a intenta proces pe motive că nu este proprietarul șlepuului scutundat și că este dator să probeze dreptul de proprietate conform art. 491 și 493 cod. comerc., adică cu acte scrise; ca dănsii terții în acest proces, în cazul când s'ar prezenta acte, ele trebuie să fie transcrise în registrele căpitaniei portului, spre ale putea fi opozabile; în fine ca simpla posesiune a vasului cu titlu de proprietar, nu este suficientă de oare ce maxima: posesiunea în materie de mobile valorează titlu, nu are aplicațiunea când e vorba de vase, de și ele sunt declarate mobile de lege;

Având în vedere că toată această argumentațiune de și foarte exactă în drept, însă nu poate avea nici o aplicațiune în specie pentru motivele că legea comercială prin art. 491 și 493 cere acte scrise, numai atunci când e vorba de o acțiune în revendicare a vasului;

În acest caz este adevărat că paratul nu poate zice: vasele sunt lucruri mobile; eu am posesiunea care echivalează cu un titlu, deci sunt proprietarul vasului, de altă parte nici reclamantul nu poate zice am avut posesiunea până eri, condamnați pe deținatori să'mi restituie vasul;

Așa dar ori de câte ori va fi vorba de o acțiune în revendicare, legiuitorul pentru a garanta mai mult dreptul de proprietate asupra vaselor și a tăia scurt cu numeroasele contestațiuni ce se pot ivi, cere reclamantului acte scrise;

Având în vedere că în specia noastră reclamantul A. Embericos nu revendică absolut nimic, nici de la Frații Mendl nici de la firma Cuclelis & Mihailidis, de oare ce vasul înecat pentru care cere despăgubire, a fost în tot-d'auna și e și azi în posesiunea sa; că prin urmare, obiectul acțiunii sale fiind o sumă de bani, adică un drept personal și mobilier, teoria apărătorilor Fraților Mendl de și exactă, dar nu poate avea nici-o aplicațiune în specie și trebuie a fi respinsă, fiind suficientă în cazul nostru simpla posesie ca proprietar a vasului, pentru ca reclamantul A. Embericos să ceară despăgubire;

Având în vedere că Frații Mendl față de reclamant nu sunt de loc terții, în sensul legii, pentru a pretinde că actele reclamantului să fie transcrise, din contră, ei sunt însăși autorii quasi-delicțului, care a dat naștere la drepturi și obligațiuni între reclamant și dănsii;

Într'adever, pentru terții, în materie de transcripțiune, s'a înțeles tot-d'auna acel cari a câștigat un drept real asupra unui imobil, fie de la proprietarul actual, fie de la cei anteriori și pe care l'a conservat, conformându-se legilor;

Având în vedere că vasele din cauza importanței lor când e vorba de drepturile câștigate de terții sunt asimilate imobilelor în ceea ce privește transcrierea, că așa fiind Frații Mendl și firma Cuclelis și Mihailidis este constant că n'aun câștigat nici un drept asupra vasului Crancia, fie de la L. Embericos fie de la E. Chidoneos, proprietarii anteriori, pentru a se zice că ei sunt terții și că prin urmare, actele ce ar avea A. Embericos să fie transcrise;

Având în vedere că dacă s'ar cere de la lege acte scrise și transcrise, spre a putea cere despăgubire în casuri de abordagiū, atunci o sumă de persoane ar trebui să rămână nenorocite și să sufere în tăcere daunele ce le ar cauza prin ciocnire vasele Fraților Mendl, și aceasta numai din cauză că ele nu sunt proprietare și nu și pot proba acest drept asupra vaselor; așa spre exemplu: un usufructuar, un locatar al unui vas,

un comodatar etc. dacă și-ar vedea vasele sparte de remorquerele Fraților Mendl, după teoria d-lor ar trebui să tacă și să sufere paguba, ne având acte scrise și transcrise de proprietate;

Cu toate acestea, este constant, că și aceste persoane aū dreptul de a intenta proces pentru despăgubire, fără să li se ceară acte de proprietate scrise și transcrise;

Aceasta probează încă o dată că teoria Fraților Mendl își are aplicațiunea numai când e vorba de o acțiune în revendicare. În toate cele alte cazuri, când e vorba de un drept personal, de o daună cauzată prin abordagiū, e destul să fie posesorul vasului, căci dreptul la despăgubire, și are sorgintea în quasi-delicțul comis, care a dat naștere la obligația de a repara prejudiciū, iar nu un titlu de proprietate;

Având în vedere că A. Embericos a posedat vasul cu mult înainte de epoca abordagiului 8 Ianuarie/94, și ceva mai mult ca l'a posedat ca proprietar al lui, fără ca să'i conteste acest drept, chiar acei cari erau direct interesați la aceasta, adică persoanele pe cari apărătorii Fraților Mendl voesc a'i considera încă ca proprietari ai vasului și anume L. Embericos și E. Chidoneos;

Aceștia în adevăr aū figurat în registrele consulatului grecesc din Brăila ca proprietari ai șlepuului Crancia;

În urmă însă prin niște declarațiuni ale erezilor lui L. Embericos și a lui Chidoneos din 11 și 13 Aprilie și 15 Maiu 1895, consulatul grec a rectificat în registru făcând mențiune că proprietatea vasului a fost și este de fapt și de drept a lui A. Embericos; Toate aceste declarațiuni împreună cu certificatul consulatului, aū fost prezentate Curții; de altă parte Cuclelis și Mihailidis, nici la trib. nici la Curte n'aun contestat de loc că A. Embericos a posedat de drept și de fapt ca proprietar, chiar înainte de abordaj șlepuului în cestiune;

Apararea lor a fost pusă pe un teren cu totul altul.

Dănsii aū zis că culpa nu e a căpitanului șlepuului lor, Spetza care a lovit șlepuul Crancia, ci a căpitanului remorquerului Mary, cu care el făcea o unitate și trebuia să se supue comenzilor lui care l' remorca, cerând să fie apărât de daune;

Tot asemenea este necontestat că L. Embericos, chiar pe când era în viață a figurat ca procurator al fratelui său A. Embericos și a făcut oțertă de asigurare cu No. 69 din 25 Iulie 1893, adică înainte de abordaj asigurând vasul pe numele fratelui său A. Embericos pe un an, de la 30 Iulie 1893 până la 30 Iulie 1894, în valoare declarată de 75000 lei și numai pentru trei părți adică 56250 lei;

Dacă vom merge mai departe putem vedea o altă serie de acte din care resulta patent că A. Embericos este care a avut în posesiunea sa șlepuul, se comportă ca proprietar chiar după sinistru;

Ast-lel vedem că s'a probat înaintea Curței și s'a recunoscut de toți că A. Embericos este care a primit de la societățile de asigurare ale șlepuului Dacia-România-Națională cum și de la cea din Anvers, în zilele de 7 Februarie și 7 Martie 1894, odată suma de 28000 lei și altă dată 88000 lei pentru avariile cauzate șlepuului și caricului, și cu toate acestea nici erezii lui L. Embericos, nici E. Chidoneos cari Frați Mendl voesc cu ori ce preț a'i considera ca proprietari ai șlepuului, nu aū zis nici odată nimic și nu aū protestat că lor li s'ar conveni acești bani ca proprietari ai șlepuului Crancia; Numai Frații Mendl voesc negreși să le dea acest drept, numai în scop că așa le vine bine în apărarea lor spre a scăpa de despăgubire;

Mergând mai departe vedem alte acte din care resulta iarăși că A. Embericos a fost și este posesorul de drept și de fapt al șlepuului;

În adevăr după scutundarea lui, el este care a plătit lui Caroană 23000 lei spre a'i scoate din fundul Dunării, tot el a plătit lei 6500 lui Foti și Dorni pen-

tru reparațiunea șleului, în fine tot dânsul este care a plătit o sumă de alte cheltueli anume indicate în acțele și concluziunile date în instanță ;

Ei bine toată această serie de fapte și acte care le constată cum și chestiunile juridice mai sus dezvoltate că Frații Mendl nu sunt terții ci însăși autorii pagubii și că instanțele de fond nu judecă o acțiune în revendicare, ci o acțiune personală și mobiliară, totuși nu sunt de natură a convinge nici pe apelanții Mendl, nici pe onor. majoritate a Curții ; că A. Embericos are calitatea de a intenta procesul și a cere daune ;

Având în vedere că Frații Mendl, chiar în urma actelor și faptelor enumerate mai sus, încă țin ca proprietari ai șleului pe L. Embericos și ezezii lui cum și pe E. Chidoneos de aci trag două fine de neprimire pentru respingerea acțiunii ; că protestul și acțiunea nu sunt făcute la timp de către adeverații proprietari ai d-lor conform art. 677 și 945 cod. comerc. și prin urmare dreptul de despăgubire este prescis ;

Considerând ca acest argument, având drept basă numai niște proprietari imaginari ai vasului, adică pe L. Embericos s'au ezezii lui și E. Chidoneos, care este adevărat că n'au făcut nici protest, nici acțiune de daune pentru vas și care ne mai având nici un amestec dupe cum s'a explicat mai sus, cade de sine fără a mai fi nevoie de nici un argument ; 2) În ceia ce privește al doilea argument îndat pe art. 462 cod. comerc. ; adică A. Embericos fiind despăgubit de toate pagubele cauzate vasului Crancia și caricului ce conține s'a operat o subrogare legală a societății Dacia România-Națională și cea din Anvers și că ast-fel A. Embericos, azi esercită o acțiune ce nu'i aparține ;

Având în vedere că între asigurător și asigurat a intervenit o convențiune prin care se constată că A. Embericos care a primit la 19 Martie/94, de la societăți suma ce i se cuvenea pentru marfă, iar la 4 Octombrie 1894, suma ce i se cuvenea pentru pierderile aduse șleului ; se obligă în același timp A. Embericos ca să intente proces în numele său, dar pentru comptul și cheltuelile asigurătorilor ;

În această convențiune se mai constată că subrogarea în profitul asigurătorilor se suspendă până după soluțiunea definitivă a procesului ;

Având în vedere și art. 13 din polița de asigurare care dă dreptul societăților să oblige pe asigurat a proceda el singur în justiție pe numele său ;

Având în vedere că la 24 Februarie/94 A. Embericos primise de la comisarul de avarii scrisoarea prin care l'invita să facă proces contra proprietarului remorquerului și al șleului care cauzase abordagiul, aceasta în privința marelui cum și scrisoarea de a face proces în comptul și riscul societății, celor vinovați, de la societatea unde vasul Crancia era asigurat ;

Având în vedere că niște asemenea convențiuni, nu au în ele nimic de illicit sau contra ordinii publice și că este obligatoare pentru părțile contractante, că numai în urma acestei obligațiuni și a invitațiunilor primite de la societăți A. Embericos a intentat proces în numele său dar pe comptul și cu cheltuelile societăților deasigurare, căci la din contră trebuia să restituie sumele primite ;

Având în vedere că chestiunea juridică ce trebuie acum să se discute este aceea de a se și dacă autorii quasi-delictului de abordagiū, pot să fie apărați de dauna cauzată pentru motivul că asiguratul este acoperit de daunele suerite de către asigurători ;

Doctrina și jurisprudența comercială este unanimă a susține negativă ;

Așa în pandectele belgiane la cuvântul accident pag. 209 și 210 se zice «autorul faptului păgubitor nu poate să se prevaleze de mijlocul de apărare, că partea leasă a fost deja indemnă de o societate de asigurare, sunt două datorii diferite și plata uneia nu poate să facă obstacol că debitorul celei alte să fie urmărit» ;

Laurent în tomul 20, No. 537 zice : «Legea declară răspunzător pe toți aceia cari prin greșala, neglijența sau imprudența lor cauzează altora o pagubă» ;

Acțiunea trebuie să fie așa dar intentată contra autorului faptului păgubitor, mai poate fi intentată contra lui când partea leasă este deja despăgubită de o societate de asigurare sau o societate de ajutor mutual ? afirmațiunea a fost judecată și ea nu ne pare îndoioasă, există două datorii distincte, una în sarcina societății de asigurare, alta în sarcina aceluia care a cauzat paguba ; Prin aceia că un debitor a plătit datoria sa nu este o rațiune ca cel-alt să nu o platească pe a sa ;

O sentință a tribunalului de comerț din Anvers, dată într'o afacere de accident nautic, consacră aceiași soluțiune zicând : «Autorul unui sinistru nu poate să argumenteze pe baza unor contracte de asigurare intervenite între încărcători și asigurători ; El nu poate opune victimei, o plată făcută de asigurători după cum n'ar putea să traga argumente din ajutoarele date unei victime cu titlu de caritate, căci contractul de asigurare este independent de obligațiunea care naște din quasi-delictul de abordaj» ;

Din toate acestea rezultă că A. Embericos are încă interes și dreptul de a susține procesul ca să fie despăgubit, căci societățile de asigurare nu ia plătit de cât sub condițiunea formală că procesul intentat la 7 Martie 1894 să fie urmărit în numele său personal și în parte în profitul său pentru daunele neasigurate, cum și în profitul și pentru comptul asigurătorilor, suspendând în același timp categoric subrogarea asigurătorilor până după terminarea ădefinitivă a procesului ;

Pentru aceste motive trebuie respins ca nefondat și cel de al doilea argument al Fraților Mendl și sunt de părere a intra în fond pentru stabilirea responsabilităților.

In ce privește fondul.

Având în vedere actul de expertisă și planele făcute de maiorii de marină, Barbieri Nicolae, Coandă Ioan și Alexandreanu Nicolae prin care constată în mod științific că cauza abordagiului și prin urmare a sinistrului a fost căpitanul remorquerului «Mary» și al șleului Spetza, expertisă aflată la pag. 120 a dosarului tribunalului No. 802/94 ;

Având în vedere că proprietarii vaselor sunt responsabili chiar de neglijența cea mai ușoară a căpitanului și prepușii lor ;

Având în vedere și cererile de chemare în garanție ; Suntem de părere a se admite apelul lui A. Embericos față de Frații B. Mendl și de Frații Cucelis și Mihailidis condamnându-se solidari la daune interese cerute ;

Mai suntem de părere a se admite cererile de chemare în garanție făcute de Frații B. Mendl contra firmei Cucelis și Mihailidis, cum și de aceasta contra societății de asigurare Unirea.

(ss) Sp. Stătescu.

BIBLIOGRAFIE

A apărut 2 volume :

TRATAT TEORETIC ȘI PRACTIC

DE

PROCEDURA CIVILA

DE

DIMITRIE CHEBAPCI

Doctor în drept, Avocat

Primul volum conține : Legea judecătoreiilor de pace, acțiunile posesorie, acțiunea de revendicare, regulamentul de hotărnicii, legea de expropriere pentru cauză de utilitate publică.

Volumul al II-lea conține :

ESECUȚIUNEA SİLITĂ

Ambele volume fiind de mare folos, magistraților, avocaților și studenților în drept, ele se găsesc de vânzare la autor *str. Plantelor No. 39*, și se pot procura în urma unei scrisori și a înăntării costului prin mandat poștal.

Fie-care volum costă lei 12 ; ambele vol. 24 lei